Openbaar Zaaknummer: 368162

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen PRO: Financiële positie jongvolwassenen in Wijchen

Collegedatum: 1 september 2026

Kernboodschap
Uit beschikbare monitorgegevens blijkt dat jongvolwassenen in Wijchen gemiddeld minder financiële problemen ervaren dan leeftijdsgenoten in de regio Gelderland-Zuid. Tegelijkertijd blijft aandacht voor financiële weerbaarheid, schuldpreventie en toegankelijke ondersteuning nodig, gezien de druk op de financiële positie van jongvolwassenen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Heeft de gemeente inzicht in de financiële situatie van jongvolwassenen (18–30 jaar) in Wijchen?
De gemeente heeft via bijvoorbeeld de GGD Gezondheidsmonitor en via aanvragen schuldhulpverlening bij de gemeente enig inzicht in de financiële situatie van jongvolwassenen.

2. Zo ja, wat is het beeld: hoeveel jongvolwassenen hebben moeite met rondkomen, schulden of betalingsproblemen?
Er is twee jaar geleden een GGD-monitor afgenomen onder jongvolwassenen (16-25 jaar). De resultaten voor Wijchen zijn gunstig in vergelijking met de regio Gelderland-Zuid.
In Wijchen hebben minder jongvolwassenen een studieschuld, minders stress over geldzaken of schulden en minder moeite om alles te betalen wat moet in vergelijking met de regio Gelderland Zuid.
Ook in vergelijking met Berg en Dal en Beuningen, in grootte/populatie min of meer vergelijkbare gemeenten, liggen de schulden in Wijchen lager en hebben jongvolwassenen minder moeite om alles te betalen wat moet. Wel ligt het percentage

stress op het gebied van geldzaken/schulden iets hoger dan in Beuningen, maar lager dan in Berg en dal.

Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 16-25 jarigen - 2024 - Wijchen

	Wijchen	Berg en Dal	Beuningen	Regio Gelderland-Zuid
Heeft schulden (excl. studieschuld of hypotheek)	7%	11%	8%	9%
Heeft een studieschuld	24%	25%	25%	32%
Ervaart stress op het gebied van: geldzaken/schulden	10%	18%	8%	15%
Heeft moeite om alles te betalen wat moet	20%	23%	23%	26%

Bron: Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024

Er wordt ook elke vier jaar een GGD monitor afgenomen onder volwassenen en ouderen (18+). Het is mogelijk hier de resultaten weer te geven voor de groep 18-34 jarigen in Wijchen en dit beeld te vergelijken met de regio Gelderland Zuid. Deze vergelijking is gunstig voor Wijchen. De groep 18-34 jarigen die enige of grote moeite heeft met rondkomen is kleiner in Wijchen dan in de regio.
Ook in vergelijking met Berg en Dal en Beuningen lijkt het beeld voor Wijchen vergelijkbaar of gunstiger.

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen - 18-34 jarigen in 2024

Rondkomen in 3 groepen:	Wijchen	Berg en Dal	Beuningen	Regio Gelderland-Zuid
Ja, enige of grote moeite	8%	18%	14%	15%
Geen moeite, maar wel opletten op uitgaven	28%	25%	43%	29%
Nee, geen enkele moeite	65%	57%	44%	60%
Wil hulp of ondersteuning bij schulden / moeite met rondkomen	1%	5%	0%	5%
Heeft financiële problemen	3%	8%	6%	6%

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2024

Er melden zich relatief weinig jongvolwassenen met problematische schulden bij onze afdeling Schuldhulpverlening. Jongvolwassenen die zich wel melden, haken vaker af. De jongeren met problematische schulden hebben vaker dusdanig psychische klachten (zoals depressiviteit) dat budgetbeheer of bewindvoering noodzakelijk is. Als dat geregeld is passen we met succes een schuldregeling toe.

3. In hoeverre wijkt dit beeld af van andere leeftijdsgroepen binnen de gemeente?

Hiervoor kunnen we de vergelijking maken tussen de groep 18-34 jarigen en de andere leeftijdsgroepen uit de Volwassenen en Ouderenmonitor. Op basis van deze monitor kunnen we concluderen dat het beeld van 18-34 jarigen vergelijkbaar is met bijvoorbeeld 35-49 jarigen. Het beeld voor inwoners boven de 50 jaar lijkt gemiddeld genomen iets gunstiger.

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen - 5 leeftijdsgroepen in gemeente Wijchen in 2024

Rondkomen in 3 groepen:	18-34 jaar	35-49 jaar	50-64 jaar	65-74 jaar	75 en ouder
Ja, enige of grote moeite	8%	9%	8%	5%	4%
Geen moeite, maar wel opletten op uitgaven	29%	32%	24%	25%	33%
Nee, geen enkele moeite	63%	59%	68%	70%	63%
Wil hulp of ondersteuning bij schulden / moeite met rondkomen	1%	2%	1%	0%	1%
Heeft financiële problemen	3%	4%	1%	1%	1%

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2024

4. Herkent het college het beeld dat met name variabele kosten zoals boodschappen, vervoer en zorg tot knelpunten leiden bij huishoudens?
Het Nibud concludeert in haar rapport "Geldzaken in de praktijk 2026" dat de verslechtering van de financiële positie van jongvolwassenen vooral samenhangt met hoge kosten van levensonderhoud, hoge woonlasten, lage of onzekere inkomens, beperkte buffers en toenemende economische onzekerheid. Daardoor hebben zij vaker moeite met rondkomen, meer betalingsproblemen en meer financiële zorgen dan andere leeftijdsgroepen. We herkennen dit beeld in de praktijk.

5. Welke specifieke maatregelen neemt de gemeente Wijchen momenteel om inwoners, en in het bijzonder jongvolwassenen, te ondersteunen bij financiële problemen?
In het huidige beleid van de gemeente Wijchen is er aandacht voor financiële bewustwording, versterken van basisvaardigheden, ondersteuning bij belangrijke levensgebeurtenissen en voorkomen van schulden.
Het programma 'Hoe word je rijk?' van Moneystart is de afgelopen 2 jaar aangeboden aan alle leerlingen van het Pro College Wijchen. De aangeboden lessen zijn afgestemd op de leeftijd van de leerlingen. De leerlingen die bijna 18 jaar worden krijgen les over zorgverzekering en studiefinanciering, andere leerlingen krijgen andere onderwerpen.
We sturen verjaardagskaarten zodra jeugdigen 18 jaar worden. Zo informeren we ze over alle belangrijke veranderingen waarmee een 18-jarige te maken krijgt. En waar ze terecht kunnen voor ondersteuning.
Maandelijks bieden wij inwoners (ook jongvolwassenen) van wie wij een signaal ontvangen van een betalingsachterstand bij een vaste lastenleverancier hulp aan.
In de individuele ondersteuning van jongeren door de jongerenwerkers van MeerVoormekaar is er aandacht voor de financiële situatie van jongeren.
Het team Schuldhulpverlening van de gemeente biedt ondersteuning bij geldzorgen en schulden en werkt hierbij samen met de vrijwilligers van Schuldhulpmaatje.
Daarnaast heeft de gemeente de nodige minimaregelingen voor extra ondersteuning. Dankzij uw Raadsbesluit d.d. 9 juli worden deze regelingen vanaf dit najaar nog beter inzichtelijk gemaakt via de VoorzieningenWijzer.

6. Is het college van mening dat de huidige gemeentelijke ondersteuning voldoende is gezien de geschetste landelijke ontwikkelingen?
Blijvende aandacht voor financiële bewustwording, versterken van basisvaardigheden, ondersteuning bij belangrijke levensgebeurtenissen en voorkomen van schulden is nodig. In ons coalitieprogramma geven wij onze ambitie voor de toekomst aan. We willen ons

met de Wijchense Armoede Aanpak richten op het bieden van passende ondersteuning en het eenvoudiger en beter toegankelijk maken van regelingen.